

Onderzoeksrapport Publieksonderzoek 2014

Resultaten

Mart Willekens, Jessy Siongers, John Lievens

Inleiding

Dit publieksonderzoek kwam tot stand binnen het Steunpunt Cultuur als een aanvullend dataverzamelingsproject bij de participatiesurvey 2014. De participatiesurvey is een grootschalig onderzoek bij een representatief staal van de Vlaamse bevolking tussen 14 en 85 jaar en handelt over participatie binnen de domeinen cultuur, sport, media en jeugd. Binnen dat onderzoek peilen we - voor het domein cultuur- naar de bredere cultuurparticipatie binnen de Vlaamse bevolking. Het geeft ons uitgebreid informatie over de participatiegraad van de Vlamingen en de redenen waarom mensen al dan niet participeren¹ maar laat niet toe diepgaande analyses uit te voeren op specifieke groepen van participanten. Daarom werd via dit publieksonderzoek ingezoomd op de cultuurparticipant. Hierbij spitsen we ons toe op cultuurparticipatie van muziekconcerten, aangezien dit de meest wijdverbreide vorm van cultuurparticipatie is binnen de Vlaamse bevolking.

Het publieksonderzoek werd uitgevoerd in de loop van de maanden maart, april en mei 2014. In deze periode bezochten we 70 concerten in 16 verschillende concertzalen in Vlaanderen. Aangezien we een zo breed mogelijk publiek willen bereiken, selecteerden we concerten binnen uiteenlopende genres (klassiek, jazz, pop en rock, folk, wereldmuziek, elektronische muziek, hip hop en metal). Om de dataverzameling te realiseren werden 50 jobstudenten aangesteld. Na een training trokken zij, onder begeleiding van een medewerker van het Steunpunt Cultuur, naar de verschillende concerten om contactgegevens van concertgangers te verzamelen. Deze contactgegevens werden telkens verzameld voor de aanvang van het concert bij de ingang van de concertzaal. De bezoekers werden volgens een vast interval (bijvoorbeeld telkens de 5de persoon die binnen komt) aangesproken met de vraag naar medewerking aan het onderzoek. Door voor elk concert met een vast interval te werken, selecteren we onze respondenten op toevalsbasis, wat een belangrijke voorwaarde is om veralgemeenbare uitspraken te kunnen doen over het concertpubliek in Vlaanderen. Bij instemming tot medewerking, werd de respondent ter plaatse een aantal korte vragen voorgelegd en werden zijn of haar contactgegevens genoteerd. Indien beschikbaar en bereid dit te geven, werden zowel postaal als emailadres genoteerd. Indien een emailadres werd gegeven, werden de respondenten later via een persoonlijke mail uitgenodigd om een online vragenlijst in te vullen. Indien er geen emailadres beschikbaar was boden we de mogelijkheid aan om een papieren vragenlijst op te sturen.

De eerste gegevens over de respons en de gegevens uit de contactformulieren werden reeds bezorgd aan alle concertzalen die meewerkten in een onderzoeksrapport met eerste resultaten. Dit is het tweede volledige onderzoeksrapport met de beschrijvende gegevens uit de volledige websurvey (of papieren vragenlijst) die de respondenten hebben ingevuld. Eerst bespreken we de algemene responscijfers voor het totale publieksonderzoek en de responscijfers voor de concertzaal. Vervolgens geven we de belangrijkste resultaten weer. Daarbij gaan we eerst in op de evaluatie van het concert en de concertzaal, vervolgens bespreken we het algemene participatieprofiel van de respondenten en hun muzikale voorkeuren. In het laatste deel schetsen we een gedetailleerd demografisch profiel van het concertpubliek in Vlaanderen. In dit rapport geven we telkens de frequentietabellen voor de verschillende vragen weer, om een algemeen beeld te krijgen van de resultaten van dit onderzoek. Daarnaast geven we voor elke concertzaal apart dezelfde frequentietabellen weer.

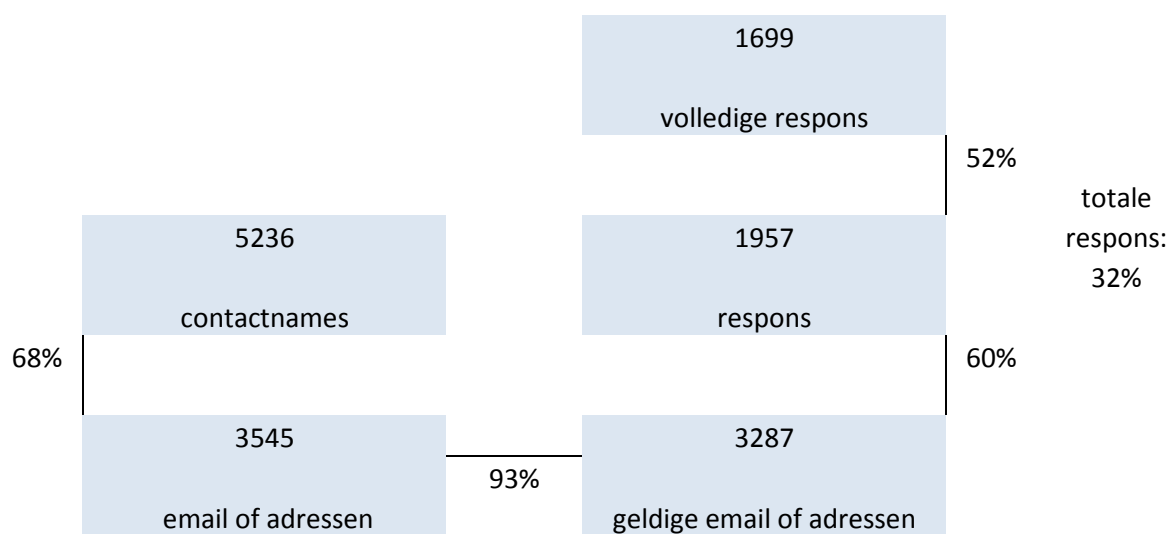
¹ Voor meer informatie zie www.participatiesurvey.be

Verloop van het veldwerk: Respons

Aangezien het veldwerk in verschillende fasen verliep kan er op verschillende momenten non respons optreden. Deze verschillende fasen zijn weergegeven in figuur 1. In totaal hebben we bij de 70 concerten 5236 concertbezoekers gecontacteerd voor deelname. Hiervan was 68% bereid om een e-mailadres of postadres op te geven. In totaal leverde dit 3287 geldige adresgegevens op, die we elektronisch of schriftelijk aanschreven om de vragenlijst in te vullen.

De respons in de tweede fase is het aantal respondenten dat de vragenlijst effectief invult. Hierbij maken we een onderscheid tussen respondenten die de vragenlijst voor minstens 10% hebben ingevuld (60%), en respondenten die de vragenlijst volledig hebben ingevuld (52%). Na deze uitval beschikken we over een dataset van 1957 respondenten, waarbij we volledige informatie hebben van 1699 respondenten. Het feit dat de meeste respondenten die aan vragenlijst begonnen deze ook daadwerkelijk hebben afgewerkt wijst erop dat de vragenlijst door het merendeel van de respondenten niet als te lang werd bevonden.

Figuur 1: Responscijfers voor het totale veldwerk

In bijlage 1 geven we kort het demografische profiel van de steekproef weer. Het bevraagde concertpubliek kent een licht overwicht van mannen (53%). Naar leeftijd toe stellen we een vrij gelijke spreiding van respondenten over de verschillende leeftijdsgroepen vast (telkens ongeveer 20% twintigers, dertigers, veertigers en vijftigers). Daarnaast is ongeveer 15% van de respondenten ouder dan 60 jaar en 3% jonger dan 19 jaar. Het merendeel van de respondenten heeft een diploma hoger onderwijs. Maar liefst 40% van de respondenten heeft een niet-universitair diploma hoger onderwijs en 29% een diploma universitair onderwijs.

Het Concert

De algemene evaluatie van de concerten werd gemeten aan de hand van een semantische differentie schaal, waarbij de respondent steeds een cijfer van 1 tot 7 kon aanduiden tussen twee tegengestelde stellingen over het concert. Op deze manier kan de respondent een genuanceerd oordeel over het concert vellen. Over het algemeen slaat de balans over naar toegankelijk, ontspannend, goed, boeiend, hedendaags, luchtig, warme sfeer, geloofwaardig, origineel, geïnspireerd en muzikaal sterk uitgevoerd. Daarnaast zien we dat de meerderheid van de concertbezoekers (86%) de concerten als iets voor mensen zoals zichzelf bestempelen. Toch geeft bijna de helft van de bezoekers aan dat het concert niet voor iedereen is weggelegd, wat erop wijst dat het publiek zichzelf toch tot een specifiek doelpubliek rekent. Een nipte meerderheid (56%) geeft aan dat het niet nodig is om veel van de muziek te kennen om het te appreciëren. In mindere mate worden de concerten ook als grensverleggend, eenvoudig, emotioneel en alternatief bestempeld; voor deze stellingen worden de middencategorieën meer aangeduid.

Tabel 1: Algemene evaluatie van de concerten

	1	2	3	4	5	6	7		Totaal
toegankelijk	46%	30%	11%	5%	4%	3%	1%	ontoegankelijk	1914
ontspannend	43%	30%	12%	7%	5%	2%	1%	inspannend	1911
slecht	1%	2%	4%	5%	15%	31%	42%	goed	1908
conventioneel	4%	6%	9%	36%	26%	13%	6%	grensverleggend	1894
complex	2%	7%	15%	31%	21%	16%	7%	eenvoudig	1904
saai	1%	2%	4%	9%	21%	36%	27%	boeiend	1907
emotioneel	10%	22%	26%	31%	8%	2%	1%	afstandelijk	1908
hedendaags	18%	29%	22%	19%	7%	3%	1%	gedateerd	1906
luchtig	11%	24%	21%	23%	11%	7%	3%	ernstig	1903
niet voor iedereen weggelegd	11%	16%	20%	20%	12%	12%	9%	voor iedereen weggelegd	1906
warme sfeer	31%	33%	20%	10%	3%	1%	0%	kille sfeer	1909
iets voor mij	45%	27%	14%	7%	3%	2%	1%	niets voor mij	1907
je moet er veel van kennen om dit te appreciëren	2%	7%	16%	19%	16%	23%	17%	ook wie er niets van kent, kan dit appreciëren	1904
geloofwaardig	31%	35%	17%	13%	2%	1%	1%	ongeloofwaardig	1895
origineel	18%	28%	27%	18%	6%	3%	1%	niet origineel	1898
commercieel	3%	6%	13%	28%	24%	20%	8%	alternatief	1903
geïnspireerd	22%	37%	23%	14%	3%	2%	0%	ongeïnspireerd	1901
muzikaal sterk uitgevoerd	40%	34%	14%	8%	3%	1%	1%	muzikaal zwak uitgevoerd	1907
iets voor mensen zoals mij	36%	31%	16%	11%	3%	2%	1%	niets voor mensen zoals mij	1908

Op de vraag naar de motivaties voor het concertbezoek, komen de kenmerken van de voorstellingen en de persoonlijke band met de muziek als belangrijkste redenen naar voor (uit belangstelling voor de muzikale uitvoering, liefhebber van het genre, omdat er bepaalde zangers of artiesten optreden, omdat de muziek mij raakt, omdat thuis de muziek beluisteren niet hetzelfde gevoel geeft) Daarnaast is ontspanning of er eens gezellig uit zijn een belangrijke drijfveer. Eens stevig feest vieren wordt minder naar voor geschoven als reden. Verder geeft de helft van de bezoekers aan dat men meeding omdat iemand hen had meegevraagd en om onder vrienden te zijn. Aandacht in de media of acties en kortingen zijn minder belangrijk. “Omwillen van de speciale sfeer” is ook een belangrijke motivatie en “om onder gelijkgestemde mensen te zijn” is een eerder verdeelde motivatie (deze motivatie zit verdeeld rond de middencategorie en nijgt iets meer naar niet belangrijk).

Tabel 2: Redenen voor concertbezoek

	1	2	3	4	5	6	7	Gemiddelde score	Totaal
	Helemaal niet belangrijk	--	-	-/+	+	++	Zeer belangrijk		
Om eens stevig feest te vieren	39%	11%	8%	17%	13%	8%	4%	2,94	1867
Uit belangstelling voor de muzikale uitvoering	1%	1%	2%	6%	20%	36%	34%	5,87	1880
Omdat iemand u meevraagt	34%	10%	6%	17%	15%	12%	6%	3,29	1862
Om u te ontspannen	2%	2%	2%	9%	23%	37%	24%	5,59	1872
Omdat bepaalde muzikanten of zangers optreden	6%	4%	3%	9%	15%	28%	35%	5,47	1875
Omwillen van de speciale sfeer	5%	5%	7%	21%	26%	24%	12%	4,77	1874
Om met vrienden samen te zijn	16%	8%	7%	15%	20%	21%	12%	4,27	1860
Om u te laten verrassen door iets dat u niet kende	17%	14%	11%	18%	17%	15%	8%	3,83	1864
Omdat u een liefhebber bent van het muziekgenre, de muziekgroep of het gezelschap	2%	4%	4%	8%	17%	29%	36%	5,66	1880
Vanwege de aandacht in de media	53%	22%	9%	10%	3%	1%	0%	1,94	1869
Om er eens gezellig uit te zijn	9%	4%	5%	14%	26%	27%	14%	4,81	1870
Omdat thuis de muziek beluisteren niet hetzelfde gevoel geeft	7%	4%	4%	13%	23%	30%	18%	5,04	1876
Om onder gelijkgestemde mensen te zijn	17%	14%	11%	23%	17%	12%	5%	3,68	1871
Omdat deze muziek mij raakt	3%	4%	7%	17%	22%	27%	20%	5,1	1877
Om dit soort muziek beter te leren kennen	9%	10%	10%	22%	21%	19%	8%	4,26	1869
Vanwege acties, kortingen, vrijkaarten ...	64%	15%	5%	8%	3%	3%	2%	1,88	1876
Omdat familie of vrienden meespelen in de groep	75%	8%	3%	6%	2%	3%	4%	1,73	1862

Wanneer we naar de tevredenheid van de concertgangers kijken, zien we dat deze over de gehele lijn positief is. Er zijn geen punten waar er echt een grote groep bezoekers ontevreden over is. Enkel de parkeervoorzieningen scoren iets lager met 17% ontevreden bezoekers.

Tabel 3: Tevredenheid over de organisatie van het concert

	1	2	3	4	5	6	7		
	Ze er ontev reden	Ont ev red en	Eer der ontev reden	Noch tevreden, noch ontevreden	Eer der tevred en	Tev reden	Ze er tevred en	Gemiddel de score	Totaal
Ticketreservatie	1%	0%	1%	5%	6%	37%	50%	6,24	1564
Bereikbaarheid per auto	2%	2%	5%	8%	10%	35%	38%	5,79	1469
Bereikbaarheid met openbaar vervoer	4%	3%	4%	13%	11%	29%	35%	5,5	824
Parkeer voorzieningen	5%	7%	11%	11%	14%	27%	27%	5,1	1457
Wachttijd bij de kassa	2%	2%	2%	6%	7%	33%	49%	6,11	1316
Service bij de vestiaire	1%	1%	2%	10%	8%	34%	44%	5,99	978
Aanvangstijd van het concert	1%	1%	4%	4%	8%	40%	42%	6,08	1840
Eindtijd van het concert	1%	1%	2%	4%	7%	44%	41%	6,12	1821
Zichtbaarheid van het podium	1%	1%	3%	3%	7%	36%	48%	6,17	1853
Zitcomfort van de zitplaatsen	3%	3%	8%	13%	13%	32%	28%	5,39	1040
Sfeer in de zaal	1%	1%	2%	5%	14%	41%	37%	6	1855
Akoestiek in de zaal	1%	1%	4%	5%	12%	41%	36%	5,93	1854
Ticketprijs, zonder administratiekosten	1%	1%	4%	13%	16%	41%	24%	5,61	1638
Ticketprijs, met administratiekosten	2%	4%	8%	15%	16%	36%	20%	5,27	1504
Muziek programmering van het concerthuis/zaal	1%	1%	2%	10%	15%	42%	29%	5,8	1694
Uitstraling van het concerthuis/zaal	0%	1%	3%	9%	14%	37%	36%	5,91	1823
Service bij de bar/ In de foyer	1%	1%	3%	6%	13%	43%	33%	5,93	1715
Ligging van de zaal	1%	1%	2%	7%	9%	40%	41%	6,06	1834

We vroegen ook via welke informatiekanalen mensen vernomen hebben dat het concert plaatsvond. Online en andere informatiebronnen worden even belangrijk bevonden (beide waren voor ongeveer 67% van de respondenten belangrijk). Voor de online kanalen is vooral de website van de concertzaal belangrijk, gevolgd door de website van de artiest en de nieuwsbrief/mailinglijst van de concertzaal. Daarnaast geeft 10% aan via twitter of facebook van het concert gehoord te hebben.

Het sociale netwerk van bezoekers (vrienden en kennissen) is het belangrijkste andere (niet online) informatiekanaal (38%). De brochure van de concertzaal is het belangrijkste informatiekanaal van de concertzaal zelf.

Tabel 4: Via welke online informatiekanalen hebt u vernomen dat dit concert plaats vond?

	Totale steekproef %
een online informatiebron	67%
Website van de concertzaal	38%
Website van de artiest/groep/orkest...	16%
Online cultuuragenda of cultuurforum (Vb. Uit in Vlaanderen...)	6%
Website van een magazine, krant, televisie of radiozender	4%
Nieuwsbrief/mailinglijst van de concertzaal	18%
Nieuwsbrief/mailinglijst van de artiest/groep/componist	3%
Twitter of facebookpagina van de organisatie	9%
Twitter of facebookpagina van de artiest/groep/componist...	9%
Andere facebookpagina	2%
Post van een facebookvriend	5%
Website Concertorganisator	8%
Andere	4%
Totaal	1670

Tabel 5: via welke andere informatiekanalen hebt u vernomen dat dit concert plaats vond?

	Totale steekproef %
een andere informatiebron	66%
Vrienden, kennissen, familie, collega's	34%
Job/school	3%
Vereniging	1%
Brochure/folder van het concerthuis/zaal of cultuurcentrum	21%
Via flyers/folders	5%
Affiche in de concertzaal	3%
Affiche elders	4%
Krant/regionale krant	5%
Muziekmagazine	3%
Televisie	1%
Radio	6%
Andere	4%
Totaal	1618

Ongeveer de helft van de concertbezoekers zoekt extra informatie op over het concert of de artiest. Iets minder dan 25% zoekt extra informatie of muziek van de artiest op. Daarnaast worden door respectievelijk 17% en 12% van de bezoekers filmpjes bekeken of tour data opgezocht. Ook de kostprijs van het concert wordt door bijna een vijfde van de bezoekers opgezocht (18%).

Tabel 6: Hebt u, nadat u kennis hebt genomen van dit concert, extra online informatie opgezocht over het concert of de artiest?

	Totale steekproef %
Extra informatie opgezocht	49%
Informatie over de artiest	24%
Muziek van deze artiest beluisterd	24%
Filmpjes bekeken	17%
Tour data opgezocht	12%
Setlist opgezocht	4%
Informatie over de concertzaal opgezocht	9%
Bereikbaarheid van de concertzaal opgezocht	8%
De kostprijs van het concert	18%
Andere	3%
Totaal	1873

De meeste tickets worden online, op de site van de concertzaal gekocht (47%), gevolgd door andere ticketsites en de balie van de concertzaal in voorverkoop. 5% koopt het ticket op het concert zelf (niet in voorverkoop) en ongeveer 12% kon gratis naar het concert.

Tabel 7: Wijze waarop concertbezoeker het ticket voor het optreden kocht

	Totale steekproef %
Op het concert zelf (niet in voorverkoop)	5%
Online: op de site van de organisatie	47%
Online: op een andere site (vb: Sherpa, teleticket service...)	11%
In voorverkoop, bij de balie van de concertzaal	10%
In voorverkoop, bij een andere organisatie/winkel	3%
Ik weet niet waar mijn ticket is gekocht	8%
Ik kon gratis naar dit concert	12%
Andere	5%
Totaal	1876

In de totale steekproef koopt 13% van de bezoekers zijn ticket via een abonnementsformule.

Tabel 8: Is uw ticket gekocht met een abonnementsformule?

	Totale steekproef %
abonnementsformule?	13%
Totaal	1876

De meerderheid van de bezoekers (64%) koopt zijn of haar ticket niet langer dan drie maanden op voorhand. Toch is er ook een aanzienlijke groep (17%) die zijn of haar ticket meer dan zes maanden op voorhand koopt. Slechts weinig bezoekers wachten evenwel met het kopen van hun ticket tot de laatste week voor het concert (9%).

Tabel 9: Wanneer hebt u uw ticket gekocht/gekregen?

	Totale steekproef %
Minder dan een week geleden	9%
Een week tot een maand geleden	23%
Een maand tot 3 maanden geleden	32%
3 tot 6 maanden geleden	19%
Meer dan 6 maanden geleden	17%
Totaal	1536

Om een indicatie van de betalingsbereidheid van de bezoekers te verkrijgen, vroegen we de bezoekers of zij –indien mogelijk– meer zouden betalen om een betere plaats te hebben of eerder zouden opteren voor minder goede maar goedkopere plaatsen. De helft van de bezoekers zou voor de middencategorie kiezen. 38% zou meer betalen voor betere plaatsen en slechts 12% minder voor minder goede plaatsen.

Tabel 10: Welk ticket (rang) zou u gekozen hebben als er de vijf onderstaande rangen waren?

	Totale steekproef %
1. Minst goede, maar goedkoopste plaats	4%
2.	8%
3. Middencategorie	50%
4.	26%
5. Beste, maar duurste plaats	12%
Totaal	1750

Participatieprofiel van de bezoekers

In een volgend deel van de vragenlijst vroegen we de bezoekers welke andere culturele activiteiten zij hadden bezocht in het half jaar of jaar voorafgaand aan de bevraging. Op deze manier komen we te weten welke interesses de bezoekers nog hebben binnen het culturele landschap.

Ten eerste peilden we naar het festivalbezoek het voorbije jaar. Uit deze vraag blijkt dat 63% een festival heeft bezocht, wat vrij hoog is in vergelijking met de doorsnee Vlaming. Op basis van de participatiesurvey uit 2009 weten we dat binnen de Vlaamse bevolking (14-85 jaar) ongeveer 26% een festival heeft bezocht in het voorbije jaar. Een groot deel van de bezoekers hebben pop- of rockfestivals bezocht (42%). Een kwart van de respondenten bezocht een festival waar meerdere genres werden gecombineerd, zoals rock en elektronische muziek (25%). De specifiekere muziekgenres worden iets minder bezocht en festivals met schlagermuziek worden zeer weinig bezocht.

Tabel 11: Heeft u de voorbije 12 maanden volgende muziekfestivals bijgewoond of niet?

	Totale steekproef %
Festival bijgewoond	63%
Festival met pop of rockmuziek	42%
Festival met wereldmuziek, folk of volksmuziek	15%
Festival met populaire Nederlandstalige muziek, schlagers of levenslied	2%
Festival met blues	6%
Festival met jazz	12%
Festival met klassieke muziek	9%
Festival met elektronische muziek (house, techno, drum'n bass, dubstep, dj sets ...)	12%
Festival met meerdere muziekgenres (bv. rock en elektronisch)	25%
Ander muziekfestival	5%
Totaal	1871

We vroegen de bezoekers tevens naar de concerten die ze –buiten het concert waarop we hen bevroegen- de voorbije zes maanden hadden bijgewoond. Hieruit blijkt dat 76% ook een ander concert heeft bijgewoond. Dit geeft aan dat het merendeel van de bezoekers regelmatig concerten bijwoont en dat er relatief weinig eenmalige bezoekers zijn. Bovendien zien we dat het type concerten dat men bezocht eerder divers is. Pop- en rockconcerten werden het meest bezocht (46%). Daarnaast werden alle andere type concerten uit verschillende subgenres ook bezocht door minstens 10% van onze steekproef (uitgezonderd blues, operette, schlager, harmonie en beiaardconcerten). Dit wijst erop dat we door onze brede selectie aan concerten een zeer divers publiek hebben kunnen aanspreken.

Tabel 12: Heeft u de voorbije zes maanden nog andere concerten bijgewoond, of niet?

	Totale steekproef %
Andere concerten bijgewoond	76%
Concert met oude muziek of barokmuziek	14%
Operette	2%
Operavoorstelling	10%
Orgel- of beiaardconcert	3%
Concert met soul of funk	10%
Concert met rock- of popmuziek	46%
Concert met house, techno, DJ-set	12%
Concert met wereldmuziek	13%
Concert met folk of country	10%
Concert met populaire Nederlandstalige muziek, schlagers of levenslied	6%
Concert met jazz	19%
Concert met blues	9%
Concert met R&B, hip hop of rap	7%
Concert met kleinkunst of chansons	15%
Concert met fanfare, harmonie, brassband of parademuziek	8%
Ander concert (specificeer):	6%
Concert met hedendaagse klassieke muziek	12%
Concert met klassieke muziek: kamermuziek	14%
Concert met klassieke muziek: symphonisch	18%
Concert met klassieke muziek: Koor	12%
Concert met klassieke muziek: recital (vocaal of instrumentaal)	11%
Totaal	1863

Verder vroegen we naar participatie aan een aantal andere culturele activiteiten. De bioscoop is veruit de populairste activiteit en werd door bijna drie kwart van de respondenten bezocht, gevolgd door musea (zowel hedendaagse als oude kunst en kunstgalerijen) en toneel. Cabaret en comedy worden door redelijk veel respondenten bezocht maar er zijn minder frequente bezoekers (weinig bezoekers die meer dan drie keer zijn geweest in de laatste 6 maanden). Theater waarbij meerdere disciplines

worden vermengd en dansvoorstellingen spreken een kleinere groep van concertgangers aan. Respectievelijk 16% en 7% woonden een hedendaagse dansvoorstelling of een balletvoorstelling bij.

Tabel 13: Heeft u de voorbije zes maanden één van de volgende zaken/activiteiten bezocht of niet?

	Niet bezocht	1 of 2 keer bezocht in de laatste 6 maanden	3 of meer keer bezocht in de laatste 6 maanden	Totaal
Balletvoorstelling	93%	7%	0%	1640
Hedendaagse dansvoorstelling (bv. Rosas, Vandekeybus, ...)	84%	13%	2%	1653
Theater waarin meerdere disciplines (bv. dans, film, muziek, ...) worden vermengd	79%	18%	2%	1641
Toneelvoorstelling	61%	31%	7%	1678
Musicalvoorstelling	92%	8%	1%	1608
Cabaret of stand-up comedy	76%	21%	3%	1623
Kunstgalerij	63%	28%	9%	1660
Antiekhandel, kunstbeurs of kunst-en antiekbeurs	82%	14%	3%	1615
Museum of tentoonstelling voor oude of schone kunsten	59%	32%	9%	1673
Museum of tentoonstelling voor hedendaagse of actuele kunst	55%	35%	10%	1671
Bioscoop	27%	49%	24%	1735

Omdat participatie aan culturele activiteiten voor een groot deel wordt bepaald door de cultuurparticipatie in het gezin van herkomst vroegen we de respondenten aan welke culturele activiteiten hun ouders participeerden toen zijzelf tussen de 12 en 14 jaar oud waren. We stellen hier vrij hoge participatiecijfers vast. We merken op dat de participatie van vaders in vergelijking met de moeder hoger ligt voor zowel het bijwonen van klassieke als andere concerten, alsook voor het bespelen van een instrument. Voor alle andere activiteiten noteren we echter hogere participatiecijfers voor de moeders. Zeker voor romans lezen scoort de moeder beter (54% van de moeders las romans ten opzichte van 33% van de vaders). Daarnaast zijn het bezoek aan bioscopen, museums, tentoonstellingen of monumenten de meest vermelde activiteiten van vaders en moeders, gevolgd door toneel, ballet en dans.

Tabel 14: Kan u telkens voor zowel uw moeder als uw vader aangeven of hij/zij deze activiteit deed toen u tussen 12 en 14 jaar oud was?

	% Vader	Totaal Vader	% Moeder	Totaal Moeder
Een museum of tentoonstelling bezoeken	39%	1628	43%	1611
Een toneel, ballet of dansvoorstelling bijwonen	23%	1622	32%	1607
Naar de bioscoop gaan	45%	1621	51%	1606
Monumenten, kerken of historische gebouwen bezoeken	58%	1622	59%	1615
Naar een concert van klassiek muziek of opera gaan	19%	1620	21%	1601
Naar een concert van popmuziek, rock, folk, wereldmuziek, dance, jazz of blues gaan	22%	1617	20%	1589
Een kunstzinnige hobby beoefenen zoals zang, dans, muziek, schilderen, tekenen, beeldhouwen	21%	1618	20%	1593
Romans lezen	33%	1615	54%	1609
Zelf een muziekinstrument spelen	16%	1613	10%	1589

Bijna de helft van de respondenten heeft ooit les gevolgd in een kunstacademie of het deeltijds kunstonderwijs. Muziek is hierbij de populairste discipline, gevolgd door beeldende kunst. Dans en woordkunst wordt minder gevolgd.

Tabel 15: Volgt of volgde u ooit les aan een kunstacademie of in het deeltijds kunstonderwijs (bv. tekenacademie, muziekschool, ...)?

	Totale steekproef %
Kunstacademie	48%
Totaal	1803

Tabel 16: Hieronder vindt u enkele disciplines waarin men les kan volgen aan een kunstacademie of in het deeltijds kunstonderwijs. Geef telkens aan wat voor u het beste past.

	Ik volg momenteel les in...	Ik heb ooit les gevolgd in ...	Ik heb hier nooit les in gevolgd	Totaal
Beeldende kunst	2%	20%	78%	1682
Muziek	6%	32%	62%	1729
Woordkunst	1%	9%	90%	1629
Dans	1%	12%	87%	1630

Ruim de helft van de respondenten (53%) heeft ooit een instrument bespeeld en bijna een kwart (23%) bespeelt nog steeds een instrument.

Tabel 17: Heeft u ooit een muziekinstrument bespeeld of gezongen (vb: in een band, koor, solo,...)?

	Totale steekproef %
Nooit	47%
Ooit, nu niet meer	30%
Nog steeds	23%
totaal	1755

Ten slotte kregen de respondenten een zeer genuanceerde lijst met muziekgenres voorgelegd om de specifieke voorkeuren van verschillende types bezoekers te meten. Hier merken we dat het concertpubliek in Vlaanderen eerder selectief in zijn keuzes is. Enkel hedendaagse en classic rock worden door de meerderheid van de bezoekers goed bevonden, gevolgd door popmuziek. De specifiekere genres hebben telkens een kleinere groep liefhebbers en de reacties van andere bezoekers zijn eerder negatief (luister ik helemaal niet graag naar). Binnen de rockmuziek zijn vooral heavy metal, gothic en punk/hardcore minder populair (telkens meer dan de helft van de respondenten geeft aan dat ze hier niet graag naar luisteren). New age is ook niet echt populair, maar hier geeft een groot deel van de bezoekers aan dat ze het genre niet kennen. Ook voor indierock geeft 36% van de bezoekers aan dat ze dit genre niet kennen.

Voor de meeste andere gevestigde muziekgenres zijn de oordelen gematigder. Bij wereldmuziek, folk, reggae/dub, blues, klassieke rhythm and blues, funk en soul, country en bluegrass, kleinkunst en singer/songwriters liggen de voorkeuren eerder gespreid rond de middencategorie (tussen beide). Bij de verschillende subgenres binnen de jazz is dit deels ook het geval, maar de balans is toch eerder negatief (rond de 20% van de respondenten luistert helemaal niet graag naar jazz). Een gelijkaardig verhaal zien we voor klassieke muziek. Enkel naar symfonische klassieke muziek wordt door meer dan de helft van de bezoekers graag geluisterd, bij al de andere klassieke subgenres zijn de reacties eerder negatief. Voor recital en hedendaagse klassieke muziek wordt ook relatief vaak aangeduid dat dit genre niet gekend is.

Elektronische muziek blijkt eveneens een eerder gecontesteerd genre te zijn. Ongeveer 35% van de respondenten geeft aan helemaal niet graag naar techno, house of electro te luisteren. Alternatieve elektronische muziek en dance hebben iets meer liefhebbers maar de balans blijft eerder negatief. Dubstep en drum and bass hebben veel meer tegenstanders dan liefhebbers, maar hier geeft het grootste deel van de bezoekers aan dat ze deze genres niet kennen (voor dubstep 33%). Dit zijn relatief nieuwe genres die minder bekend zijn bij het grote publiek. Hip hop en R&B lokken minder extreme reacties uit. De balans ligt hier eerder rond de middencategorie maar neigt ook meer naar de negatieve kant.

Schlagermuziek heeft de minste voorstanders bij het ondervraagde concertpubliek. 49% geeft aan helemaal niet graag naar schlagers te luisteren en slechts 2% is echt een liefhebber. Hierbij moeten we opmerken dat concerten met schlagermuziek bijna niet in onze steekproef werden opgenomen aangezien weinig concerthuizen in Vlaanderen schlagermuziek programmeren. Er zijn ook zeer weinig liefhebbers van fanfare, harmonie of brassband (2%)

Tabel 18: Hieronder vindt u een aantal specifieke muziekgenres. Indien u dit genre niet kent kan u dit aanduiden. Indien u het genre wel kent kan u aanduiden in welke mate u er graag of niet graag naar luistert?

	total	Ken ik niet	Subtotal	1 Luister ik helemaal niet graag naar	2 --	3 -	4 Tussen beide	5 +	6 ++	7 Luister ik zeer graag naar	gemiddelde
Opera	1731	6%	1634	33%	12%	10%	16%	9%	7%	7%	3,05
Licht klassiek, operette	1725	7%	1610	30%	12%	12%	19%	10%	6%	4%	3,01
Hedendaagse rockmuziek	1722	2%	1692	7%	3%	4%	14%	16%	23%	30%	5,22
Classic rock	1730	3%	1675	6%	4%	5%	17%	18%	22%	24%	5,09
Heavy metal	1732	3%	1672	35%	11%	10%	12%	10%	8%	11%	3,21
Gothic	1728	9%	1576	40%	12%	11%	11%	7%	5%	6%	2,68
New wave	1726	9%	1563	26%	7%	9%	16%	13%	11%	9%	3,59
Punk/hardcore	1721	5%	1633	34%	11%	10%	14%	11%	8%	6%	3,05
Indie	1718	36%	1100	10%	5%	4%	11%	11%	10%	13%	4,42
New age	1709	24%	1307	22%	10%	11%	18%	10%	4%	2%	3,05
Wereldmuziek	1722	5%	1630	14%	10%	10%	23%	16%	13%	9%	3,96
Folk	1723	3%	1671	14%	8%	11%	22%	20%	14%	8%	4,01
Reggae/dub	1711	5%	1631	15%	10%	11%	23%	19%	11%	7%	3,89
Schlagers of levenslied	1716	3%	1659	49%	17%	10%	12%	5%	2%	2%	2,18
Klassieke composities: oude muziek, barok	1721	5%	1633	24%	11%	9%	14%	12%	11%	13%	3,67
Klassieke composities: symfonisch	1721	3%	1662	18%	10%	8%	16%	16%	16%	14%	4,09
Klassieke composities: kamermuziek	1723	10%	1547	20%	10%	8%	17%	14%	10%	12%	3,79
Klassieke composities: recital	1710	17%	1412	22%	10%	9%	16%	10%	8%	8%	3,46
Klassieke composities: koor	1719	9%	1572	26%	13%	10%	15%	11%	8%	8%	3,31
Klassieke composities: hedendaags	1709	10%	1541	20%	11%	10%	19%	13%	11%	5%	3,53

Tabel 18 (vervolg): Hieronder vindt u een aantal specifieke muziekgenres. Indien u dit genre niet kent kan u dit aanduiden. Indien u het genre wel kent kan u aanduiden in welke mate u er graag of niet graag naar luistert?

	totaal	Ken ik niet	Sub-totaal	1 Luister ik helemaal niet graag naar	2 --	3 -	4 Tussen beide	5 +	6 ++	7 Luister ik zeer graag naar	gemiddelde
Jazz (swing, bigband, dixieland)	1715	8%	1585	17%	8%	9%	17%	18%	15%	8%	3,94
Jazz (Bop, Modal, Cool)	1711	19%	1393	19%	8%	8%	14%	13%	12%	6%	3,7
Jazz (Free Jazz, experimental)	1707	12%	1503	24%	11%	11%	16%	13%	9%	5%	3,33
Jazz (Easy listening)	1705	10%	1529	17%	8%	8%	19%	16%	14%	7%	3,89
Blues	1713	2%	1687	10%	5%	8%	20%	21%	20%	15%	4,57
Funk en Soul	1701	4%	1635	12%	6%	9%	20%	21%	17%	11%	4,33
Kleinkunst/Chanson	1712	3%	1662	11%	7%	9%	21%	22%	17%	10%	4,34
Singer/songwriters	1698	3%	1649	7%	5%	7%	21%	23%	21%	12%	4,65
Hip Hop /Urban /R&B	1698	5%	1609	18%	12%	10%	19%	19%	10%	6%	3,66
Klassieke rhythm and blues	1707	5%	1616	11%	8%	10%	22%	21%	15%	8%	4,2
Dance	1707	4%	1638	24%	10%	11%	17%	15%	13%	5%	3,49
Techno	1704	5%	1627	37%	12%	10%	12%	12%	8%	4%	2,88
Dubstep	1715	33%	1150	20%	7%	10%	12%	11%	5%	2%	3,11
Drum and bass	1711	15%	1452	22%	10%	11%	15%	14%	8%	4%	3,34
House	1712	9%	1561	36%	12%	10%	11%	11%	6%	4%	2,82
Electro (EBM, industrial, ...)	1715	11%	1522	33%	9%	10%	12%	12%	8%	4%	3,03
Alternatieve elektronische muziek	1698	11%	1516	28%	8%	9%	12%	14%	10%	8%	3,44
Country, bluegrass	1715	4%	1650	15%	10%	12%	22%	20%	12%	6%	3,87
Fanfare, harmonie of brassband	1711	3%	1660	30%	16%	15%	18%	11%	5%	2%	2,88
Popmuziek	1717	1%	1694	6%	5%	6%	20%	22%	25%	15%	4,84

Sociaal demografisch profiel van de bezoekers

In het derde deel van de vragenlijst kijken we naar het sociaal demografisch profiel van de bezoekers. Ten eerste vroegen we naar de gezinssituatie. Het merendeel van de bezoekers is gehuwd of samenwonend met een partner. 23% is ongehuwd en 9% samenwonend. 75% van de bezoekers heeft

een partner en 56% heet 1 of meer al dan niet inwonende kinderen (waarbij het jongste kind gemiddeld 19 jaar is).

Tabel 19: Wat is uw burgerlijke staat?

	Totale steekproef
	%
Ongehuwd en nooit gehuwd geweest/nooit samengewoond met een partner	23%
Gehuwd	41%
(feitelijk of wettelijk) samenwonend met mijn partner	22%
(feitelijk of wettelijk) gescheiden/ niet meer samenwonend	9%
Weduwnaar of weduwe/partner is overleden	2%
Andere (specificeer):	3%
Totaal	1776

Tabel 20: Heeft u een partner?

	Totale steekproef
	%
Partner	75%
Totaal	1763

Tabel 21: Kan u aanduiden hoeveel kinderen u heeft?

	Totale steekproef
	%
geen kinderen	44%
1 kind	12%
2 kinderen	27%
3 kinderen	12%
4 kinderen	4%
5 kinderen	1%
6 kinderen	0%
7 kinderen	0%
Totaal	1774

Tabel 22: Gemiddelde leeftijd van jongste kind

	N	Minimum	Maximum	Gemiddelde
Totale steekproef	967	0	70	19,44

Slechts 6 % van de concertbezoekers heeft niet de Belgische nationaliteit.

Tabel 23: Nationaliteit

	Totale steekproef	
	% niet Belgisch	Totaal
Eigen Nationaliteit	6%	1771
Nationaliteit Vader	8%	1780
Nationaliteit Moeder	7%	1777

Een tiende van de ondervraagde concertbezoekers heeft nog niet de schoolbanken verlaten. Van zij die wel reeds afstudeerden, heeft het merendeel een diploma hoger onderwijs, waarbij een professioneel bachelor diploma(27%) en een universitair master diploma (24%) het vaakst voorkomen. Ongeveer een vijfde (21%) heeft een diploma hoger secundair onderwijs behaald en slechts 6% heeft geen diploma secundair onderwijs behaald. Het concertpubliek in Vlaanderen is bijgevolg een eerder hoog opgeleid publiek. . Daarnaast hebben de meeste bezoekers hun secundair diploma in het Algemeen Secundair Onderwijs behaald (65%), gevolgd door Technisch Secundair Onderwijs (TSO, 23%). Ook het percentage respondenten dat het secundair onderwijs in het ASO beëindigde is vrij hoog in vergelijking met de totale bevolking. Ter vergelijking, van de personen die in 2012-2013 een diploma secundair onderwijs behaalden, behaalde 42% zijn/haar diploma in het ASO (Vlaamse Onderwijsstatistieken 2012-2013).

Tabel 24: Wat is het hoogste getuigschrift of diploma dat u heeft behaald? U kan slechts één antwoord aanduiden

	Totale steekproef
	%
momenteel in dagonderwijs	10%
Geen	0%
Lager onderwijs	1%
Lager secundair onderwijs	5%
Hoger secundair onderwijs	21%
Niet universitair hoger onderwijs korte type (A1) / professionele bachelor	27%
Academische bachelor	2%
Niet universitair hoger onderwijs lange type/master behaald aan een hogeschool	9%
Universitair onderwijs /master behaald aan een universiteit	24%
Doctoraat	2%
Andere (specificeer):	0%
Totaal	1768

Tabel 25: In welke onderwijsvorm heeft u uw secundair onderwijs voltooid?

	Totale steekproef
	%
Buitengewoon secundair onderwijs (BuSO)	0%
Beroeps (BSO) , ook zevende jaar beroepsonderwijs	5%
Technisch (TSO)	23%
Kunstonderwijs (KSO)	3%
Algemeen (ASO)	65%
Andere (specificeer)	3%
Totaal	1553

Het merendeel van de concertbezoekers die geen dagonderwijs meer volgen heeft betaald werk (76%) en 83% hiervan werkt voltijds. Daarnaast is 14% van de concertbezoekers gepensioneerd. Van de werkende respondenten is 42% tewerkgesteld als bediende, gevolgd door een tewerkstelling als ambtenaar (15%), hoger bediende/kader (11%) en leerkracht (10%).

Tabel 26: Wat is uw beroepstoestand nu, wat doet u op dit moment?

	Totale steekproef %
Betaald werk (als werknemer, ambtenaar, zelfstandige, ook GESCO, RVA-stage, PWA, interim, DAC, dienstencheques, meewerkend in gezins- of familiebedrijf)	76%
Gepensioneerd (brugpensioen, pre-pensioen, enz.)	14%
Huisvrouw, huisman	2%
Op tijdelijk ziekte- of bevallingsverlof	1%
Met verlof zonder wedde/loopbaanonderbreking	0%
Arbeidsongeschikt, langdurig ziek, invalide	1%
Op zoek naar eerste werk	0%
Werkzoekend/werkloos	3%
Andere (specificeer):	3%
Totaal	1585

Tabel 27: Werkt u voltijds of deeltijds?

	Totale steekproef %
Ik heb een voltijdse job	79%
Ik combineer meerdere jobs tot een voltijdse job	4%
Ik werk deeltijds	16%
Totaal	1214

Tabel 28: Met welke categorie stemt uw hoofdberoep overeen?

	Totale steekproef %
Ongeschoolde arbeider /arbeidster	2%
Geschoolde arbeider /arbeidster	7%
Bediende	42%
Ambtenaar	15%
Leerkracht lager onderwijs	3%
Leerkracht middelbaar onderwijs	5%
Leerkracht hoger onderwijs, docent, professor	2%
Hoger bediende/kader	11%
Kleine zelfstandige/handelaar (ook freelancers en evt. in onderneming)	3%
Vrij beroep	3%
Zelfstandig ondernemer	5%
Andere (specificeer):	3%
Totaal	1206

Vrije tijd

Tenslotte peilden we naar het algemene vrijetijdsprofiel van de respondenten. Daartoe legden we de respondenten enkele stellingen voor. We stellen vast dat Vlaamse concertbezoekers zich vooral willen ontspannen tijdens de vrije tijd. Daarnaast wensen concertbezoekers bijleren en nieuwe dingen ontdekken en ook sociale contacten (tijd doorbrengen met familie en vrienden) worden als belangrijk beschouwd. Spanning zoekt men daarentegen minder op tijdens de vrije tijd. Over de mate waarin vrije tijd moet gepland worden, is de mening verdeeld maar toch met een licht overwicht van planners.

Tabel 29: Volgende stellingen gaan over vrijetijd en vrijetijdsbesteding.

	Helemaal niet belangrijk	--	-	-/+	+	++	Zeer belangrijk	gemiddelde	Totaal
Mijn vrije tijd is vooral tijd om te ontspannen	1%	2%	3%	17%	23%	24%	30%	5,48	1677
In mijn vrije tijd wil ik nieuwe dingen ontdekken	1%	2%	4%	18%	33%	25%	16%	5,19	1675
In mijn vrije tijd wil ik iets bijleren	2%	3%	8%	24%	30%	21%	12%	4,88	1677
In mijn vrije tijd doe ik graag spannende dingen	4%	9%	16%	29%	23%	12%	7%	4,22	1666
Vrije tijd dient vooral om met bekenden (vrienden of familie) door te brengen	1%	5%	8%	21%	28%	24%	12%	4,89	1672
De activiteiten die ik doe in mijn vrije tijd zijn doorgaans niet op voorhand gepland	4%	11%	13%	27%	25%	13%	6%	4,22	1678

Ten slotte vroegen we aan de respondenten met hoeveel personen zij hun vrije tijd doorgaans doorbrengen en met hoeveel van deze personen zij een hechte band hebben. Het aantal contacten waar de respondent een hechte band mee heeft wordt gedefinieerd als het aantal sterke contacten en het aantal personen waar men zijn vrije tijd mee doorbrengt waarvan de respondent niet aangeeft dat hij er een hechte band mee heeft (totaal aantal contacten - hechte contacten) wordt gedefinieerd als het aantal losse contacten. Gemiddeld brengen concertbezoekers hun vrije tijd met vijf sterke en vijf losse contacten door.

Tabel 30: Sociaal Netwerk

	N	Minimum	Maximum	Gemiddelde
Losse contacten	1607	0	190	5,23
Sterke contacten	1624	0	50	4,88

Besluit

Eén van de belangrijkste doelstellingen van dit publieksonderzoek was een zo divers mogelijk publiek te bereiken dat het algemene concertpubliek in Vlaanderen weerspiegelt. Hiervoor maakten we een zeer brede selectie van concerten in 16 verschillende concertzalen. Het sociaal demografische profiel van de respondenten geeft de diversiteit in de steekproef weer. We ondervroegen ongeveer even veel mannen als vrouwen en zien in onze steekproef een mooie spreiding over de verschillende leeftijdsgroepen. Een relatief groot aandeel bezoekers beschikt over een diploma hoger onderwijs, wat niet geheel onverwacht is, aangezien onderwijs een van de belangrijkste prediktoren van cultuurparticipatie is. Het merendeel van de bezoekers heeft betaald werk en werkt bovendien voltijds. De meeste bezoekers werken als ambtenaar of bediende en de steekproef bevat relatief weinig arbeiders. Daarnaast vinden we naast gehuwden ook een relatief grote groep alleenstaanden en feitelijk samenwonenden terug. Dit profiel komt zeer goed overeen met het profiel van de cultuurparticipant dat naar voren komt in de bevolkingsonderzoeken naar cultuurparticipatie van het Steunpunt Cultuur.

We kozen ervoor ons toe te spitsen op het publiek van concerten om op deze manier een bredere groep cultuurparticipanten te bereiken. Concerten zijn de meest verspreide vorm van cultuurparticipatie in Vlaanderen en de meest voorkomende activiteit in het profiel van de bredere cultuurparticipant. Het participatieprofiel van de steekproef toont inderdaad aan dat een grote groep concertbezoekers breder participeert dan het concert waar hij of zij werd aangesproken. Deze bredere participatie vinden we vooral terug als we kijken naar de muziekfestivals en concerten, waar zelfs participatie in verschillende subgenres relatief hoog ligt. Daarnaast blijken de muzikanten van het concertpubliek zeer divers te zijn. Enkel pop- en rockmuziek wordt door meer dan de helft van de respondenten geapprecieerd, voor alle andere subgenres vinden we telkens slechts een beperkte groep liefhebbers terug. Dit geeft aan dat er zeer verschillende muzikale smaakpatronen aanwezig zijn onder het concertpubliek in Vlaanderen. Daarnaast is ook de participatie aan andere culturele activiteiten relatief hoog (zeker voor bioscoop, museum en toneelvoorstellingen).

Naast meer algemene vragen over het demografisch en participatieprofiel van de bezoekers werden er ook specifieke vragen gesteld over het concert en de concertzaal die de respondent bezocht. Eerst en vooral merken we op dat de concerten en de concertzalen over het algemeen als zeer positief beoordeeld worden. Sociaal contact en de persoonlijke beleving van de muziek komen naar voor als de belangrijkste motivaties voor het bezoeken van concerten en hiervoor vinden zij voldoende aanbod in de concertzalen. Vooral informatie die online wordt verspreid, bereikt de bezoekers. Online

communicatie en advertising wordt dan ook een steeds belangrijker informatiekanaal voor concertzalen. Toch wat betreft het informeren van het reeds interesse vertonende publiek; over de informatie naar doelgroepen die concertzalen momenteel niet bereiken, kunnen we op basis van huidig onderzoek geen uitspraken doen. Bij de niet online informatiekanalen zijn vrienden en kennissen vooral belangrijk, de gedrukte informatieverbreiding van de concertzaal hebben duidelijk minder impact.

Bijlage 1

Geslacht

Totale Steekproef		
	N	%
Man	935	53%
Vrouw	842	47%
Totaal	1777	100%

Leeftijd

Totale Steekproef		
	N	%
12-19	48	3%
20 - 29	337	19%
30 - 39	350	20%
40 - 49	391	22%
50 - 59	369	21%
60 - 69	202	11%
70 +	81	5%
Totaal	1778	100%

Opleiding

Totale Steekproef		
	N	%
Geen diploma/lager/secundair onderwijs	519	29%
Hoger onderwijs/niet universitair	740	42%
Hoger onderwijs/universitair	501	28%
Totaal	1760	100%